

SOCIOLOGINIS AUKŠTŲJŲ MOKYKLŲ DĖSTYTOJŲ TYRIMAS

Tyrimas finansuojamas Europos Sąjungos Erasmus+ programos lėšomis

Vykdytojas:
 spinter tyrimai

2015 m. birželio mėn.

VILNIUS

TURINYS

I. TYRIMO METODIKA	3
II. TYRIMO REZULTATAI	6
2.1. DALYKO TURINYS	6
2.2. VERTINIMAS	10
2.3. DARBO KRŪVIS.....	14
2.4. GRĮŽTAMASIS RYŠYS	21
III. REZULTATŲ APIBENDRINIMAS.....	24

I. TYRIMO METODIKA

Visuomenės nuomonės ir rinkos tyrimų bendrovė „Spinter tyrimai“ 2015 metų gegužės 4–22 dienomis atliko sociologinį aukštųjų mokyklų dėstytojų tyrimą.

1.1. Tyrimo objektas

Dėstytojai, kurie dėsto Lietuvos aukštosiose mokyklose, pirmoje ir antroje pakopose arba vientisosiose studijose.

1.2. Tyrimo tikslas

Išsiaiškinti aukštųjų mokyklų dėstytojų nuomonę dėl specialybės dalykų turinio, vertinimo krūvio ir studijų kreditų sistemos aukštosiose mokyklose.

1.3. Tyrimo imtis

153 respondentai.

1.4. Tyrimo atranka

Tyrimė naudotas kvotinės atrankos metodas, taikant aukštosios mokyklos tipo ir studijų krypties kvotas.

1.5. Tyrimo metodas

Apklausa – standartizuotas CAWI (Computer Assisted Web Interview) interviu, naudojant standartizuotą su Užsakovu suderintą klausimyną¹. Respondentas el. paštu gauna pakvietimą dalyvauti apklausoje su unikalia nuoroda į elektroninę tyrimo anketą, kurią užpildo savarankiškai jam / jai patogiu metu.

1.6. Duomenų analizė

Duomenų analizė buvo atliekama, naudojant SPSS/PC programinę įrangą. Ataskaitoje pateikiami bendrieji atsakymų pasiskirstymai (procentai) ir pasiskirstymai pagal socialines-demografines charakteristikas (žr. Priedus).

---

¹ Klausimynas parengtas remiantis Lietuvos studentų sąjungos 2014 metais vykdyto Lietuvos Respublikos Švietimo ir mokslo ministerijos projekto „Studijų kokybės pokyčių įdiegus ECTS sistemą Lietuvos aukštosiose mokyklose tyrimo metodologijos paruošimas ir išbandymas“ metu parengtos metodologijos pagrindu.

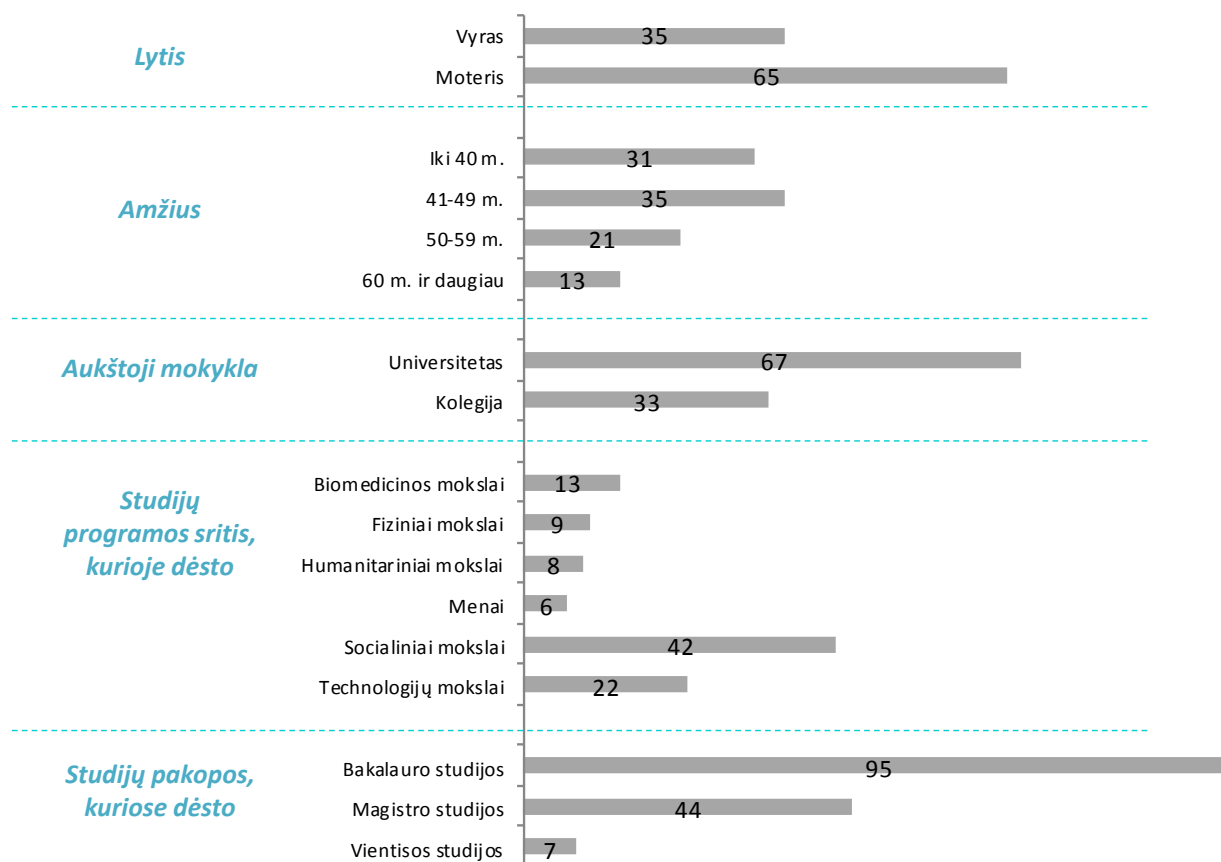
1.7. Statistinė duomenų paklaida

Atrankiniuose kiekybiniuose tyrimuose visada išlieka statistinės paklaidos tikimybė, į kurią būtina atsižvelgti interpretuojant duomenis. Pvz.: jeigu apklausus 153 respondentų gavome, jog 45,1 proc. apklaustųjų susiduria su materialinių resursų stoka specialybės dalykų paskaitoms, tai yra 95 proc. tikimybė, kad tikroji reikšmė yra tarp 37,1 ir 53,1 proc.

Įverčio tikslumas mažėja, mažėjant analizuojamų atsakymų skaičiui. Toliau pateikiama lentelė, padedanti įvertinti statistinę paklaidą.

	Proc.	Proc.	Proc.	Proc.	Proc.	Proc.	Proc.	Proc.
PASISKIRSTYMAS	5	10	15	20	25	30	40	50
N	95	90	85	80	75	70	60	50
100	4.4	6.0	7.1	8.0	8.7	9.2	9.8	10
150	3.5	4.8	5.7	6.4	6.9	7.3	7.8	8.0
200	3.1	4.2	5.0	5.7	6.1	6.5	6.9	7.1
300	2.5	3.5	4.1	4.6	5.0	5.3	5.7	5.8
400	2.2	3.0	3.6	4.1	4.3	4.6	4.9	5.0
500	1.9	2.7	3.2	3.6	3.9	4.1	4.4	4.5
600	1.7	2.4	2.9	3.2	3.5	3.7	3.9	4.0
750	1.6	2.2	2.6	2.9	3.2	3.3	3.6	3.7
1000	1.4	1.9	2.3	2.5	2.7	2.9	3.1	3.1

1.8. Respondentų socialinės-demografinės charakteristikos (proc.)

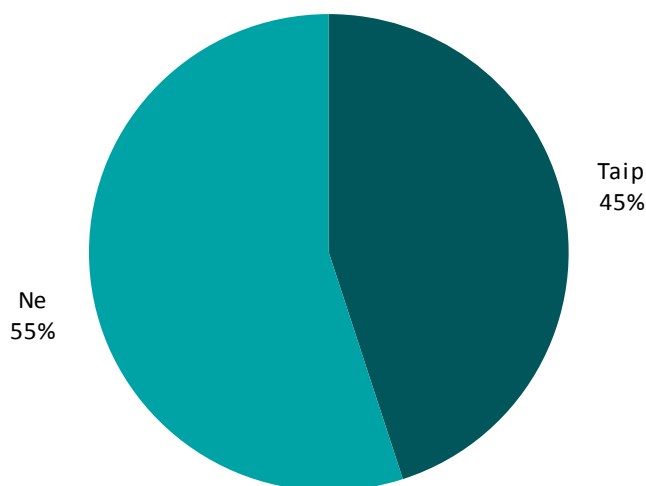

II. TYRIMO REZULTATAI

2.1. DALYKO TURINYS

45 proc. tyrime dalyvavusių dėstytojų teigė specialybės dalykų paskaitoms susiduriantys su kokių nors materialinių resursų stoka (2.1.1 paveikslas).

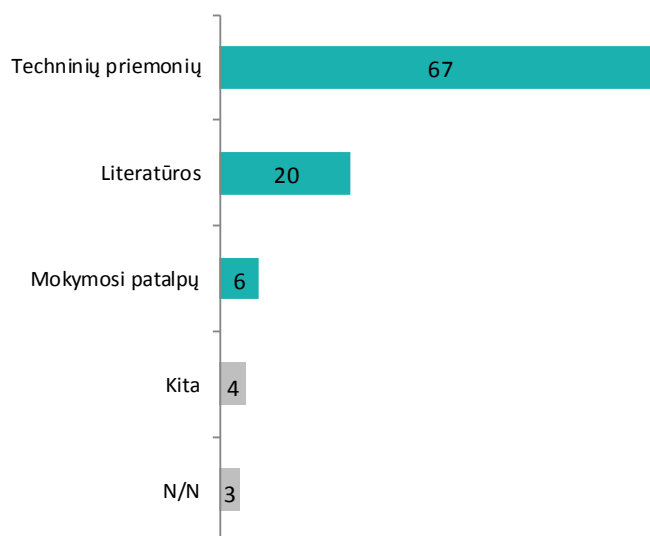
Su materialinių resursų stoka specialybės dalykų paskaitoms dažniau susiduria moterys, 41-49 m. respondentai, kolegijų dėstytojai, biomedicinos, menų sričių atstovai.

2.1.1 paveikslas. Susidūrimas su materialinių resursų stoka specialybės dalykų paskaitoms (%) N=153

Dažniausiai susiduriama su techninių priemonių stoka (67 proc.). 20 proc. teigė pristigantys literatūros. 6 proc. – mokymosi patalpų (2.1.2 paveikslas).

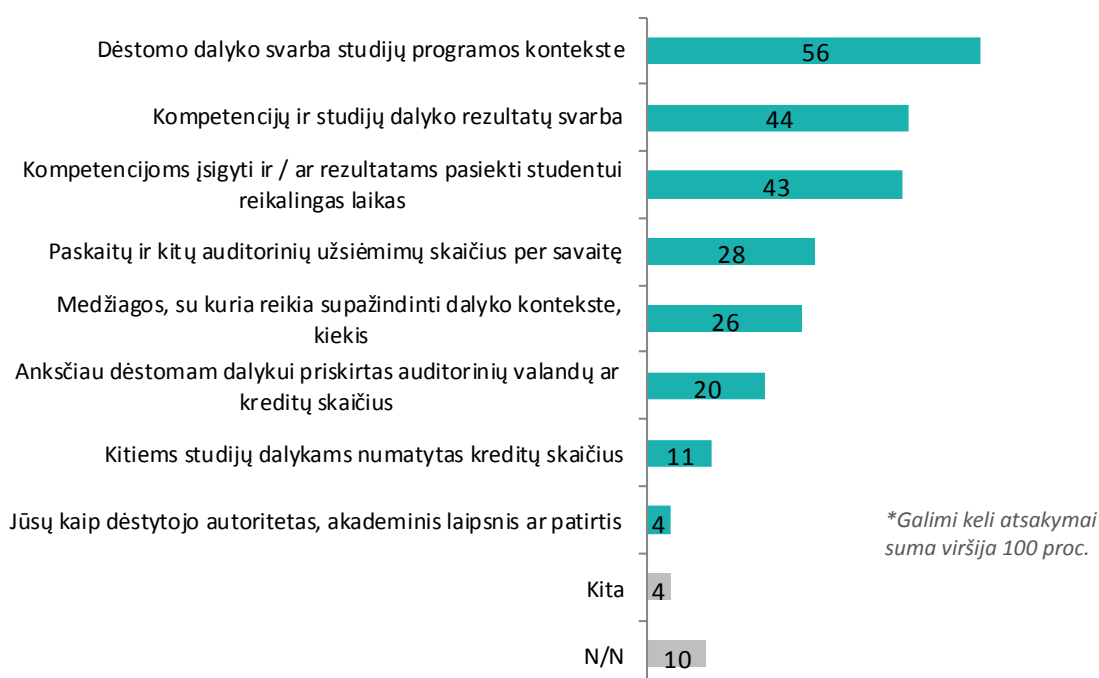
Statistiškai reikšmingų skirtumų, vertinant respondentų socialines-demografines charakteristikas, nėra.

2.1.2 paveikslas. Dažniausiai stokojami materialiniai resursai (%) N=69 (į klausimą atsakinėja tik susiduriantys su materialinių resursų stoka)

Priskiriant ECTS kreditų skaičių dėstomiems dalykams dažniausiai atsižvelgiama į dėstomo dalyko svarbą studijų programos kontekste (56 proc.). 44 proc. nurodė kompetencijų ir studijų dalyko rezultatų svarbą. 43 proc. – kompetencijoms įsigyti ir / ar rezultatams pasiekti studentui reikalingą laiką. Toliau rikiuojasi tokie kriterijai, kaip paskaitų ir kitų auditorinių užsiėmimų skaičius per savaitę (28 proc.) ir medžiagos, su kuria reikia susipažinti dalyko kontekste, kiekis (26 proc.) (2.1.3 paveikslas).

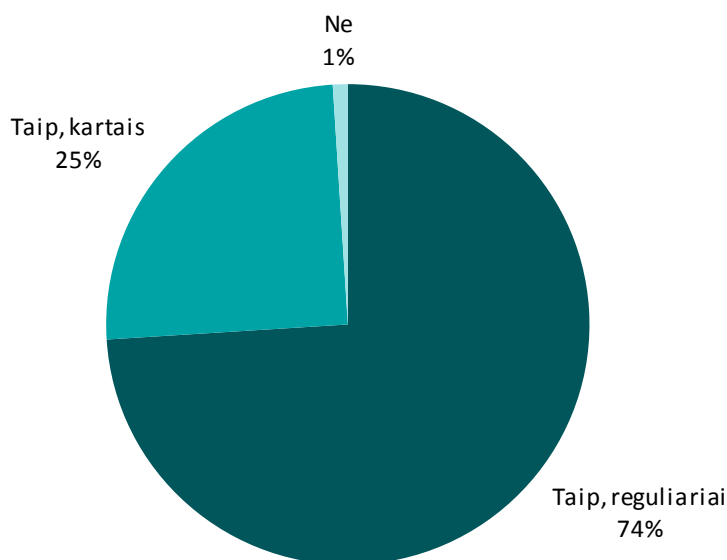
Dėstomo dalyko svarbą studijų programos kontekste dažniau paminėjo kolegijų dėstytojai ir moterys. Kompetencijų ir studijų dalyko rezultatų svarbą – kolegijų dėstytojai, biomedicinos mokslų srities atstovai, moterys ir 50-59 m. respondentai. Studentui reikalingą laiką kompetencijoms įsigyti ar rezultatams pasiekti – 50-59 m. dėstytojai.

2.1.3 paveikslas. ECTS kreditų skaičiaus priskyrimo kriterijai (%) N=153

Trys ketvirtadaliai (74 proc.) respondentų teigė reguliariai keičiantys dėstomo dalyko turinį, priklausomai nuo naujausių srities pasiekimų, naujovių. 25 proc. tai daro kartais (2.1.4 paveikslas).

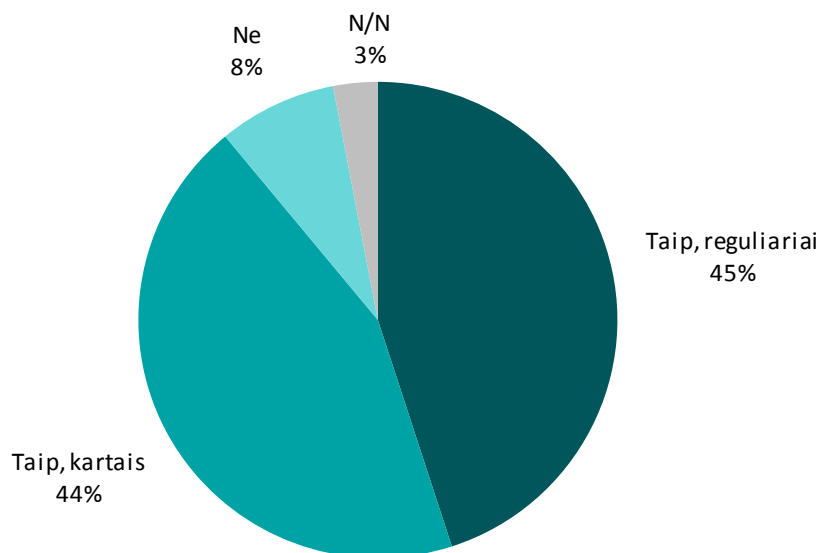
Dėstomo dalyko turinį, priklausomai nuo srities pasiekimų, naujovių, dažniau keičia kolegijų dėstytojai, biomedicinos, humanitarinių mokslų atstovai, 41-59 m. amžiaus dėstytojai.

2.1.4 paveikslas. Dėstomo dalyko turinio keitimas priklausomai nuo naujausių srities pasiekimų, naujovių (%) N=153

45 proc. apklaustųjų nurodė reguliariai keičiantys dėstomo dalyko turinį, priklausomai nuo darbo rinkos poreikių. 44 proc. tai daro kartais. 8 proc. teigė to nedarantys (2.1.5 paveikslas).

Dėstomo dalyko turinį, priklausomai nuo darbo rinkos poreikių, dažniau keičia moterys, 50-59 m. tyrimo dalyviai bei kolegijų atstovai.

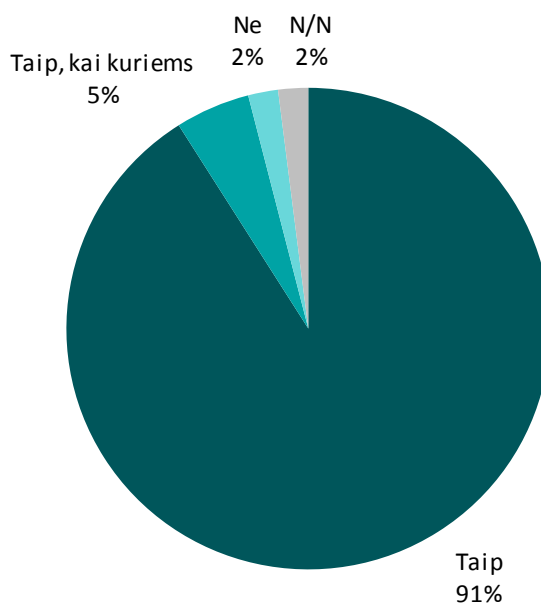

2.1.5 paveikslas. Dėstomo dalyko turinio keitimas priklausomai nuo darbo rinkos poreikių (%) N=153

91 proc. tyrimo dalyvių teigė, kad jų dėstomiems specialybės studijų dalykams yra suformuluoti studijų dalyko rezultatai. Dar 5 proc. teigimu, studijų dalyko rezultatai yra suformuluoti tik kai kuriems dalykams (2.1.6 paveikslas).

Statistiškai reikšmingų skirtumų, vertinant respondentų socialines-demografines charakteristikas, nėra.

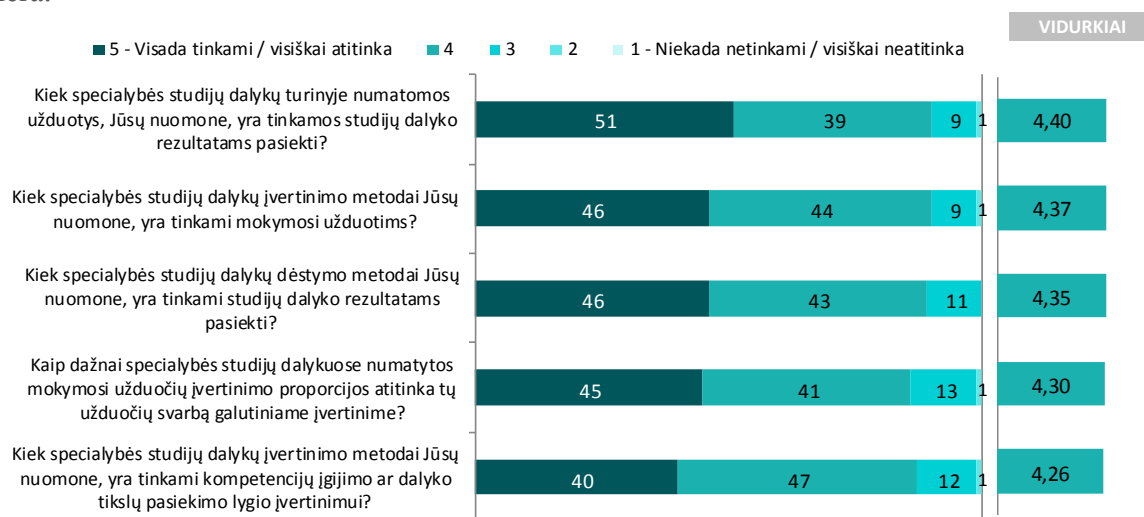

2.1.6 paveikslas. Suformuoti studijų dalykų rezultatai (%) N=153

Respondentų manymu, specialybės studijų dalykų turinyje numatomos užduotys yra tinkamos studijų dalyko rezultatams pasiekti (4,4 balo 5 balų skalėje). Taip pat vyrauja nuomone, kad specialybės studijų dalykų įvertinimo metodai yra tinkami mokymosi užduotims (4,4) bei dėstymo metodai yra tinkami studijų dalyko rezultatams pasiekti (4,4). Apklaustieji taip pat laikosi nuomonės, kad specialybės studijų dalykuose numatytos mokymosi užduočių įvertinimo proporcijos atitinka tų užduočių svarbą galutiniame įvertinime (4,3), o įvertinimo metodai yra tinkami kompetencijų įgijimo ar dalyko tikslų pasiekimo lygio įvertinimui (4,3) (2.1.7 paveikslas).

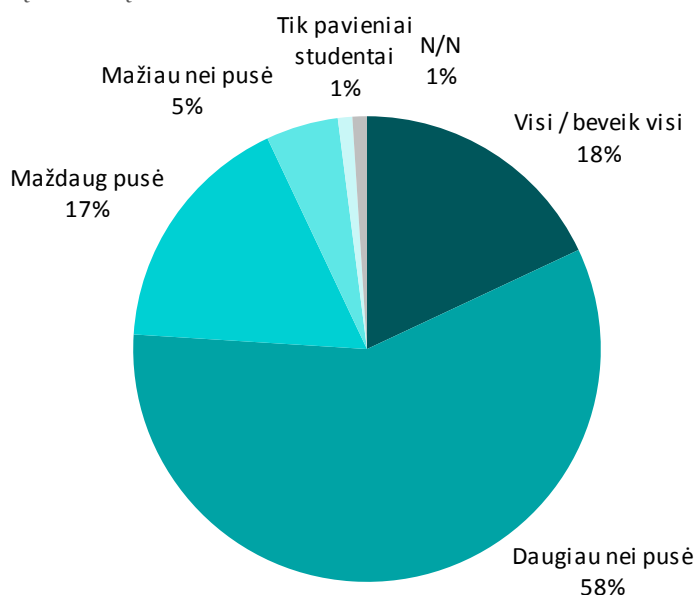
Statistiškai reikšmingų skirtumų, vertinant respondentų socialines-demografines charakteristikas, nėra.

2.1.7 paveikslas. Nuomonė dėl specialybės studijų dalykų turinio, dėstymo, įvertinimo metodų ir proporcijų (% , vidurkiai) N=153

18 proc. respondentų teigimu, visi / beveik visi studentai užbaigę jų dėstomą specialybės studijų dalyką pasiekia numatomus studijų dalyko rezultatus. 58 proc. nuomone, tai pavyksta padaryti daugiau nei pusei studentų. 17 proc. manymu – maždaug pusei. 5 proc. – mažiau nei pusei. 1 proc. respondentų teigimu, numatomus rezultatus pasiekia tik pavieniai studentai (2.1.8 paveikslas).

Nuomonės, kad daugiau nei pusė studentų pasiekia numatomus studijų dalyko rezultatus, dažniau laikosi humanitarinių mokslų atstovai.

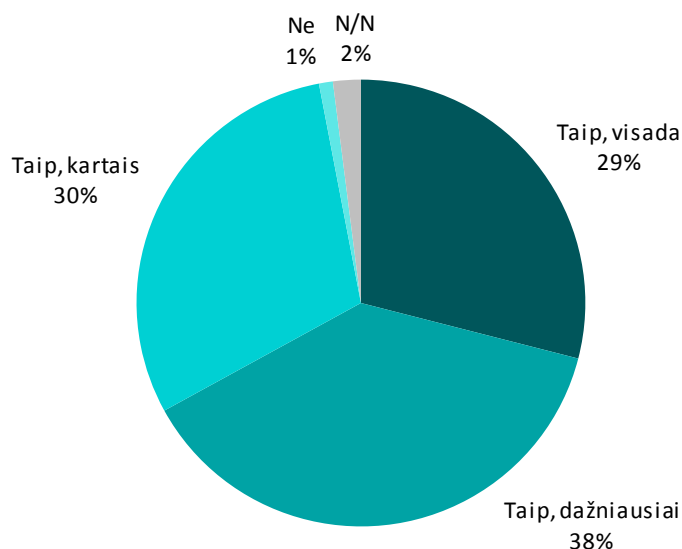

2.1.8 paveikslas. Nuomonė dėl numatomus studijų dalyko rezultatus pasiekiančių studentų dalies (%) N=153

2.2. VERTINIMAS

29 proc. tyrime dalyvavusių dėstytojų teigia visuomet studijų dalyko tikslų nepasiekusiems studentams rašantys neigiamą įvertinimą. 38 proc. taip dar dažniausiai. 30 proc. – kartais (2.2.1 paveikslas).

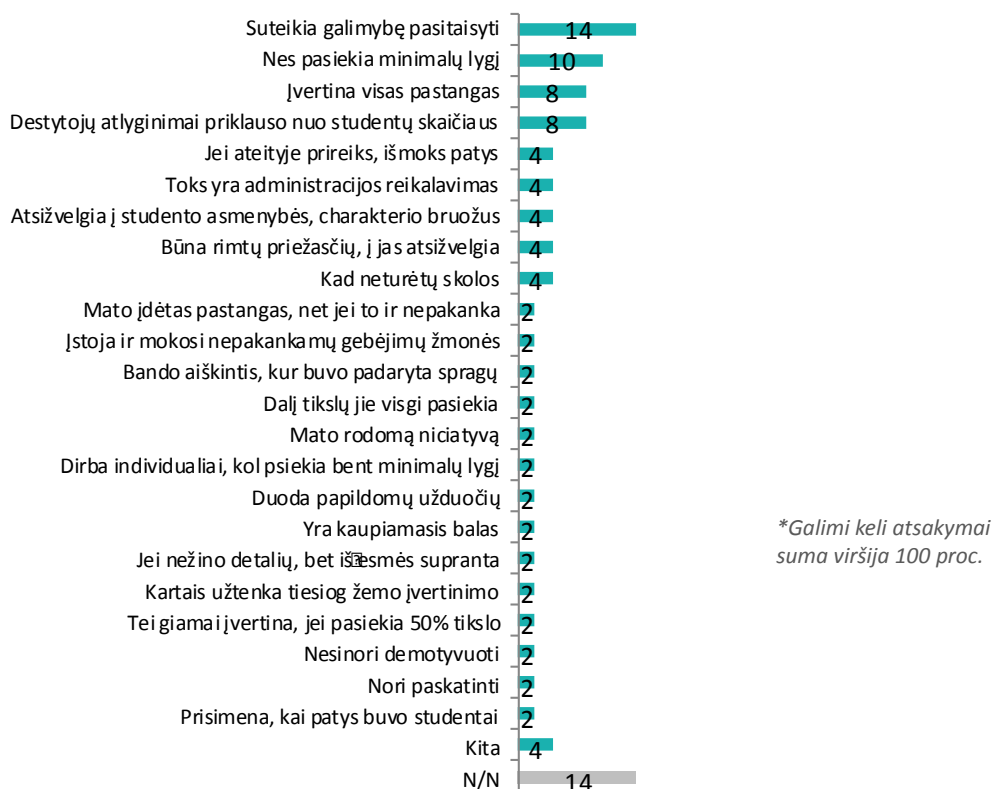
Neigiamą įvertinimą studijų dalyko nepasiekusiems studentams dažniau rašo universitetų ir jauniausi (iki 40 m.) dėstytojai.

2.2.1 paveikslas. Neigiamo įvertinimo rašymas studijų tikslų nepasiekusiems studentams (%) N=153

Nerašyti neigiamo įvertinimo tokiais atvejais dažniausiai nusprendžiama norint suteikti galimybę studentui pasitaisyti (14 proc.). 10 proc. neigiamo vertinimo nerašo, kadangi studentas pasiekia minimalų lygį. 8 proc. nerašyti neigiamo pažymio apsisprendžia įvertinę visas studento pastangas. Taip pat 8 proc. tokį sprendimą motyvuoja tuo, kad dėstytojų atlyginimai priklauso nuo studentų skaičiaus (2.2.2 paveikslas).

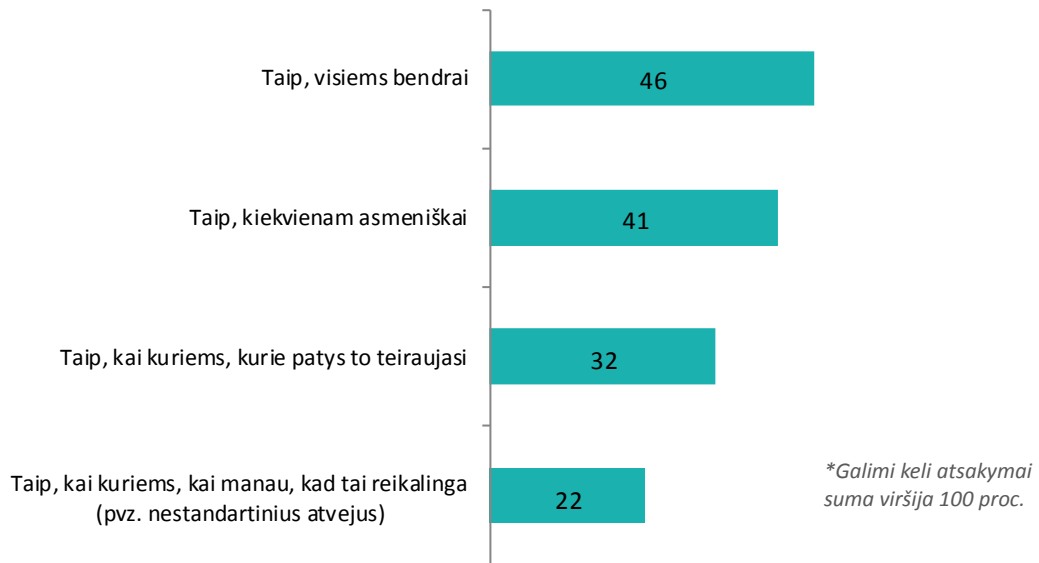
Statistiškai reikšmingų skirtumų, vertinant respondentų socialines-demografines charakteristikas, nėra.

2.2.2 paveikslas. Neigiamo įvertinimo nerašymo motyvai (%) N=50 (į klausimą atsakinėja tik bent kartais nerašantys neigiamo įvertinimo dalyko tikslų nepasiekusiems studentams)

Visi tyrimo dalyviai teigė paaiškinantys studentams, už ką jie gavo vieną ar kitą įvertinimą: 46 proc. paaiškina visiems bendrai, 41 proc. – kiekvienam asmeniškai, 32 proc. paaiškina kai kuriems, kurie patys teiraujasi, 22 proc. paaiškina tiems, kuriems mano esant reikalinga (pvz., nestandartinius atvejus) (2.2.3 paveikslas).

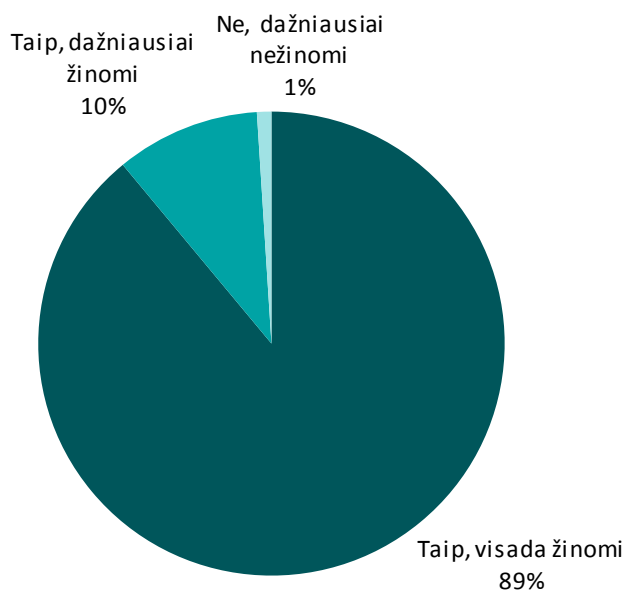
Visada bendrai įvertinimą studentams dažniau paaiškina moterys, 41-49 m. respondentai. Kiekvienam asmeniškai – kolegijų atstovai, moterys ir 50-59 m. amžiaus specialistai.

2.2.3 paveikslas. Darbo įvertinimo paaiškinimas studentams (%) N=153

89 proc. respondentų teigimu, specialybės studijų dalykų vertinimo metodai studentams visuomet žinomi nuo pat kurso pradžios. Dar 10 proc. teigė, jog šie metodai dažniausiai žinomi nuo kurso pradžios (2.2.4 paveikslas).

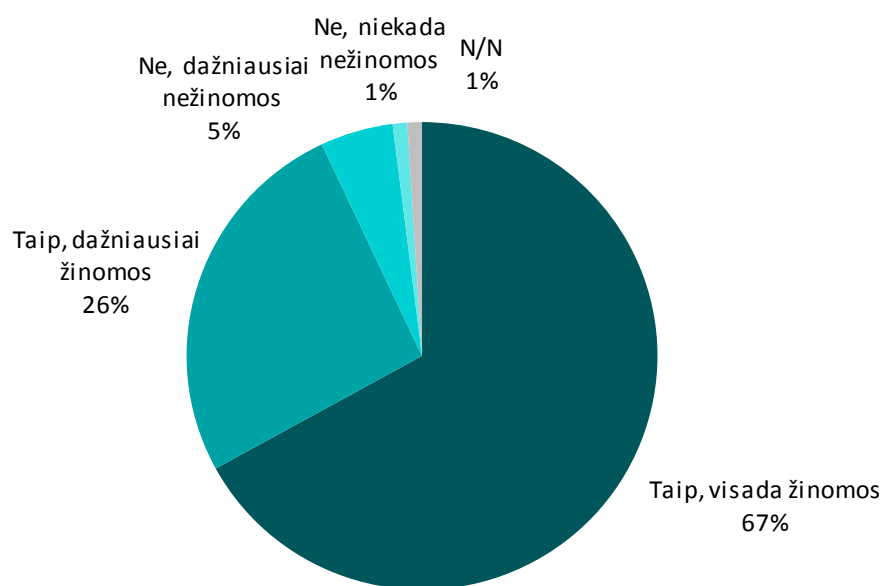
Statistiškai reikšmingų skirtumų, vertinant respondentų socialines-demografines charakteristikas, nėra.

2.2.4 paveikslas. Studentų informavimas apie dalykų vertinimo metodus nuo kurso pradžios (%) N=153

Du trečdaliai (67 proc.) apklaustųjų nurodė, kad specialybės studijų dalykų metu reikiamos atlikti užduotys studentams būna žinomos nuo pat kurso pradžios. 26 proc. teigimu, šios užduotys dažniausiai žinomos nuo kurso pradžios (2.2.5 paveikslas).

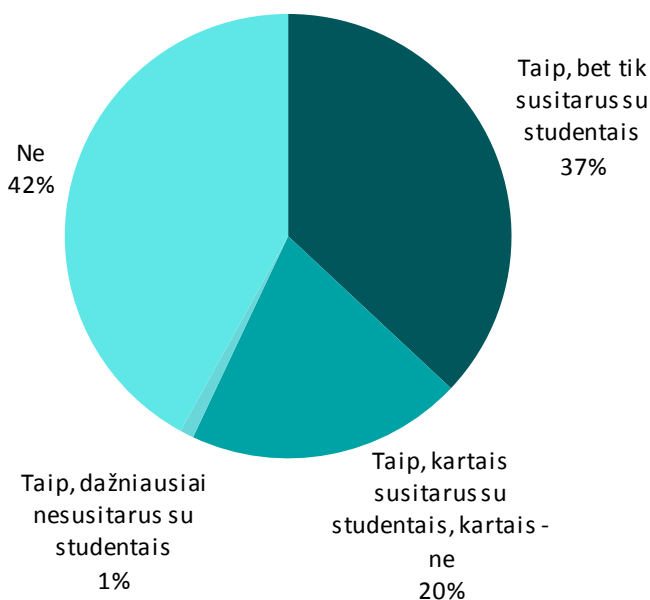
Universitetų dėstytojai ir 50-59 m. tyrimo dalyviai dažniau nurodė, kad reikiamos atlikti užduotys yra visada žinomos nuo kurso pradžios. Kolegijų atstovai dažniau teigė, kad užduotys dažniausiai žinomos.

2.2.5 paveikslas. Studentų informavimas apie reikiamas atlikti užduotis nuo kurso pradžios (%) N=153

Dauguma (58 proc.) dėstytojų teigė semestro eigoje keičiantys specialybės studijų dalykų reikalingas atlikti užduotis: 37 proc. tai daro susitarę su studentais, 20 proc. – kartais susitarę su studentais, kartais – ne, 1 proc. – dažniausiai nesutarę su studentais (2.2.6 paveikslas).

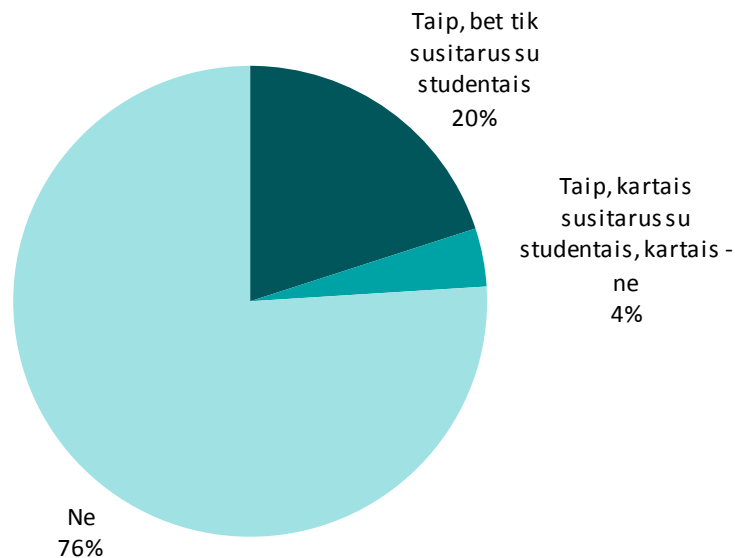
Kartais susitarę su studentais, o kartais ne, reikalingas atlikti užduotis semestro eigoje dažniau keičia kolegijų dėstytojai.

2.2.6 paveikslas. Reikalingų atlikti užduočių keitimas semestro eigoje (%) N=153

Ketvirtadalis (24 proc.) respondentų nurodė keičiantys specialybės studijų dalykų vertinimo metodus semestro eigoje arba atsiskaitymo metu: 20 proc. tai daro tik susitarę su studentais, 4 proc. – kartais susitarę su studentais, kartais – ne (2.2.7 paveikslas).

Tik susitarus su studentais vertinimo metodus semestro eigoje ar atsiskaitymo metu dažniau keičia kolegijų dėstytojai.

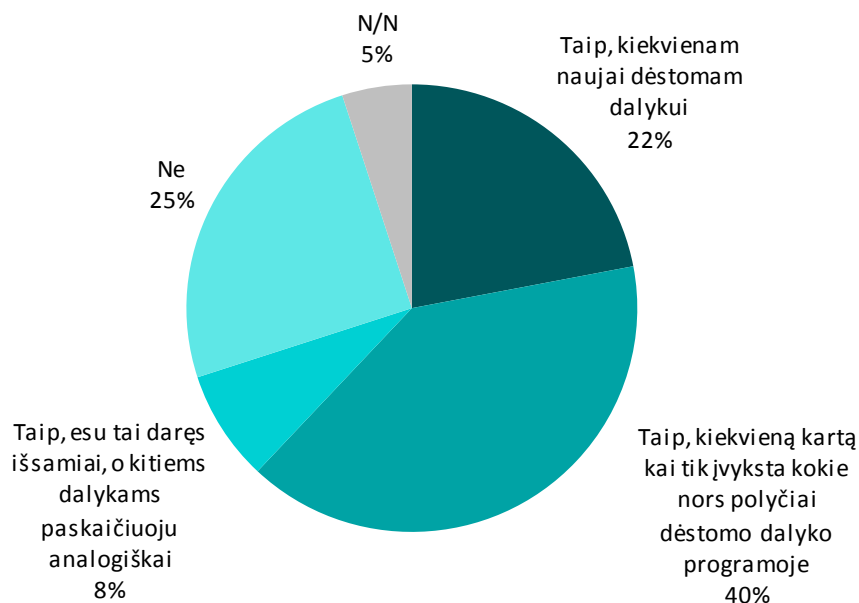

2.2.7 paveikslas. Dalykų vertinimo metodų keitimas semestro eigoje arba atsiskaitymo metu (%) N=153

2.3. DARBO KRŪVIS

Dauguma (70 proc.) dėstytojų teigė skaičiuojantys savo dalyke studentui tenkanti darbo krūvį: 22 proc. skaičiuoja kiekvienam naujai dėstomam dalykui, 40 proc. – kiekvieną kartą, kai tik įvyksta kokie nors pokyčiai dėstomo dalyko programoje, 8 proc. – yra skaičiavę išsamiai, o kitiems dalykams paskaičiuoja analogiškai (2.3.1 paveikslas).

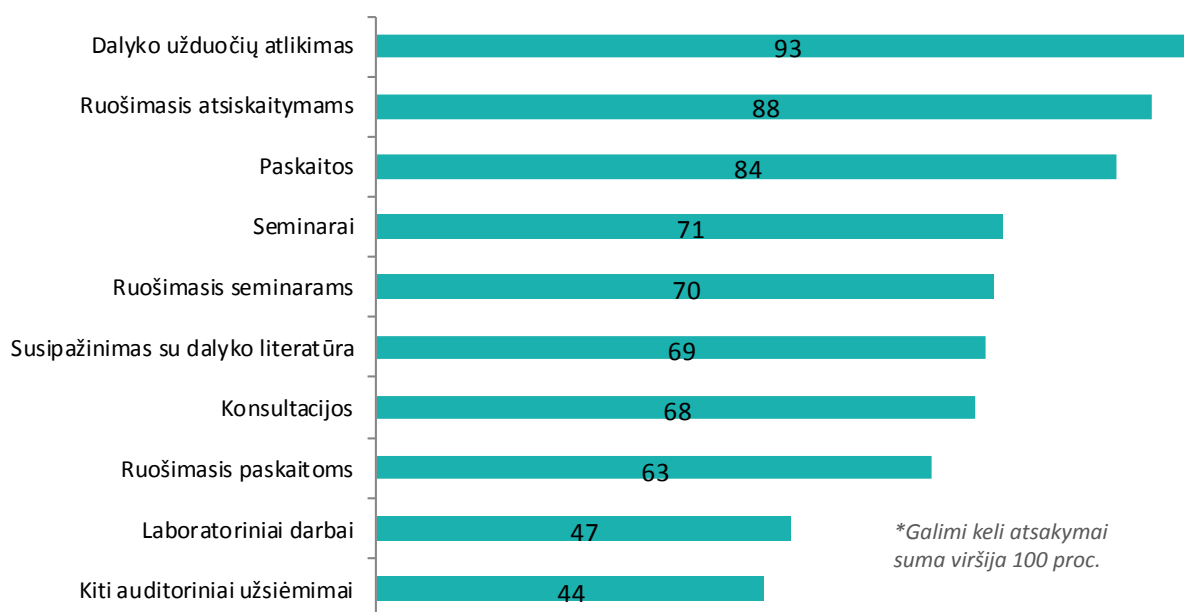
Kiekvienam naujai dėstomam dalykui tenkamą darbo krūvį studentui dažniau skaičiuoja jauniausi (iki 40 m.) dėstytojai. Kiekvieną kartą, kai tik įvyksta kokie nors pokyčiai dalyko programoje – kolegijų atstovai ir 50-59 m. specialistai.

2.3.1 paveikslas. Studentui tenkančio darbo krūvio skaičiavimas (%) N=153

Į studentų darbo laiko skaičiavimus dažniausiai įtraukiamas dalyko užduočių atlikimas (93 proc.). 88 proc. įtraukia ruošimąsi atsiskaitymams. 84 proc. – paskaitas. Toliau rikiuojasi tokie elementai, kaip seminarai (71 proc.), ruošimasis seminarams (70 proc.), susipažinimas su dalyko literatūra (69 proc.), konsultacijos (68 proc.) ir ruošimasis paskaitoms (2.3.2 paveikslas).

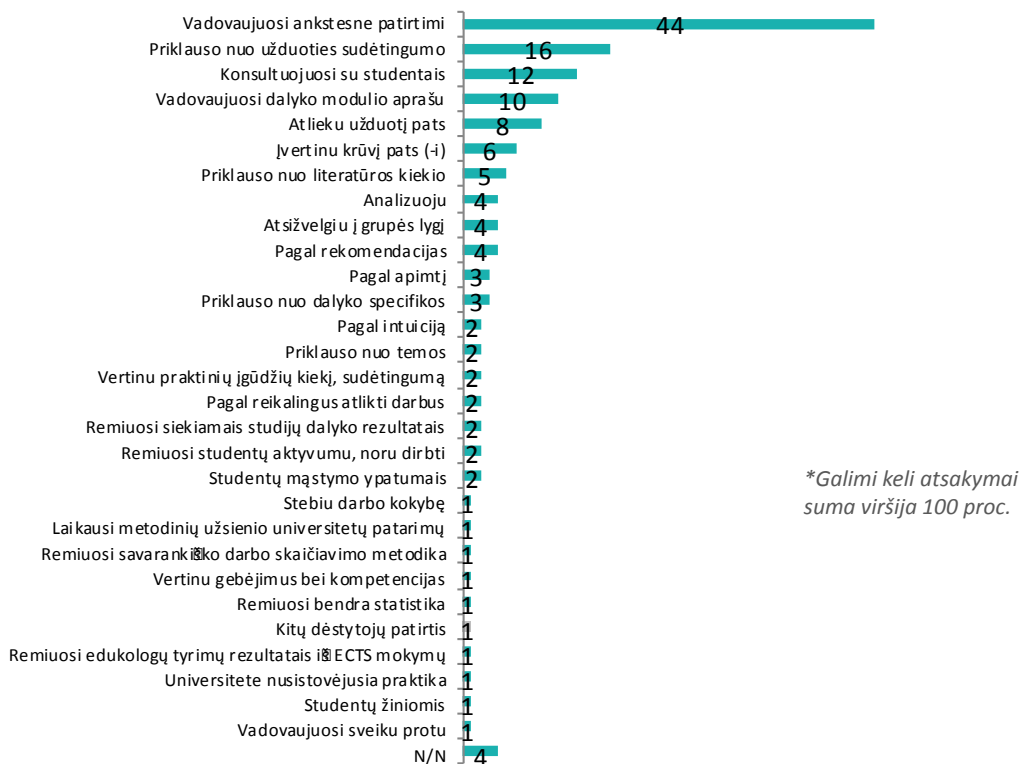
Statistiškai reikšmingų skirtumų, vertinant respondentų socialines-demografines charakteristikas, nėra.

2.3.2 paveikslas. Studentų darbo laiko skaičiavimo elementai (%) N=153

Kiek laiko reikės studentui atlikti vieną ar kitą užduotį, dažniausiai nusprendžiama remiantis ankstesne patirtimi (44 proc.). 16 proc. teigimu, tai priklauso nuo užduoties sudėtingumo. 12 proc. nusprendžia konsultuodamiesi su studentais. 10 proc. vadovaujasi dalyko modulio aprašu. 8 proc. atlieka užduotį patys ir pagal tai nusprendžia, kiek laiko reikės studentui šiai užduočiai atlikti (2.3.3 paveikslas).

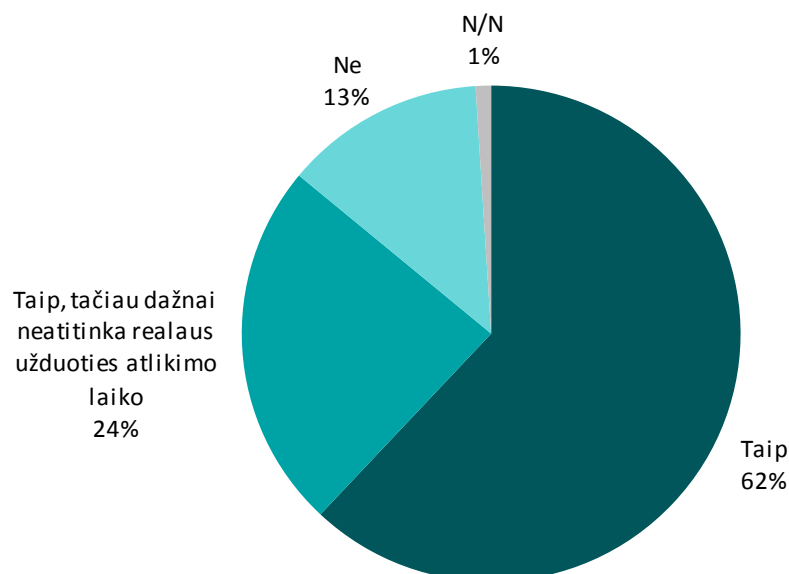
Statistiškai reikšmingų skirtumų, vertinant respondentų socialines-demografines charakteristikas, nėra.

2.3.3 paveikslas. Studentams reikalingo laiko atlikti užduočiai skaičiavimo kriterijai (%) N=153

62 proc. dėstytojų teigimu, specialybės studijų dalykų aprašuose yra tiksliai nurodyta, kiek skiriama valandų vienai ar kitai užduočiai atlikti. Dar 24 proc. teigė, jog toks laikas yra nurodytas, tačiau jis dažnai neatitinka realaus užduoties atlikimo laiko (2.3.4 paveikslas).

Vyriausi (60 m. ir daugiau) dėstytojai dažniau nurodė, kad studijų dalykų aprašuose yra tiksliai nurodyta, kiek skiriama valandų vienai ar kitai užduočiai.

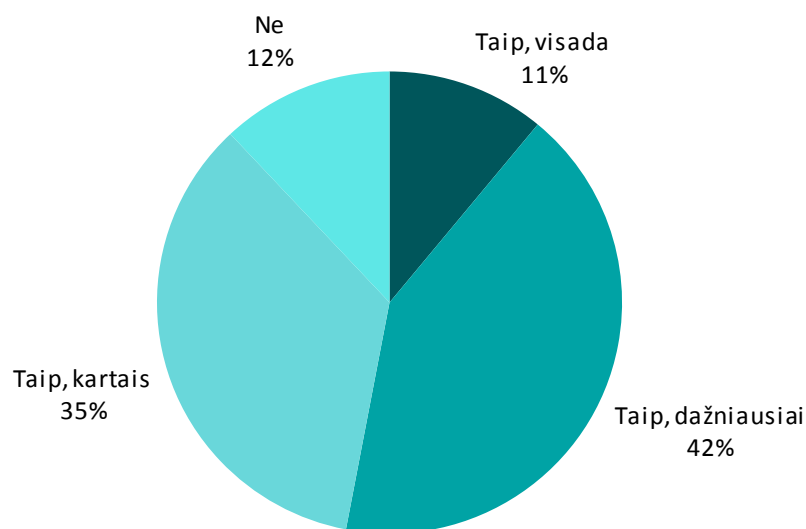

2.3.4 paveikslas. Užduočiai atlikti skirto laiko nurodymas studijų dalykų aprašuose (%) N=153

11 proc. respondentų visada klausia studentų, kiek laiko jiems realiai užima atlikti vieną ar kitą užduotį. 42 proc. paklausia dažniausiai. 35 proc. – kartais (2.3.5 paveikslas).

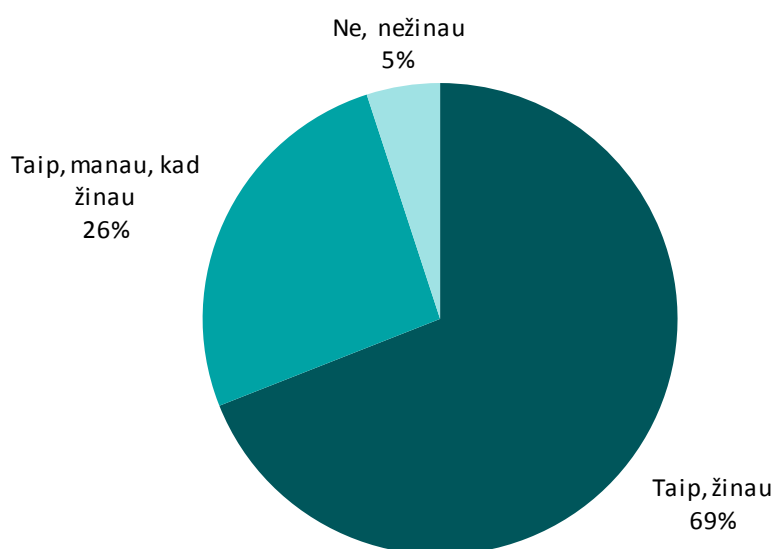
Kolegijų dėstytojai dažniau teigė, kad teiraujasi studentų, kiek jiems laiko užima atlikti vieną ar kitą užduotį.

2.3.5 paveikslas. Konsultavimasis su studentais dėl jiems reikalingo laiko užduočiai atlikti (%) N=153

69 proc. apklaustųjų teigė žinantys, kas yra ECTS kreditas. Dar 26 proc. mano, jog žino (2.3.6 paveikslas).

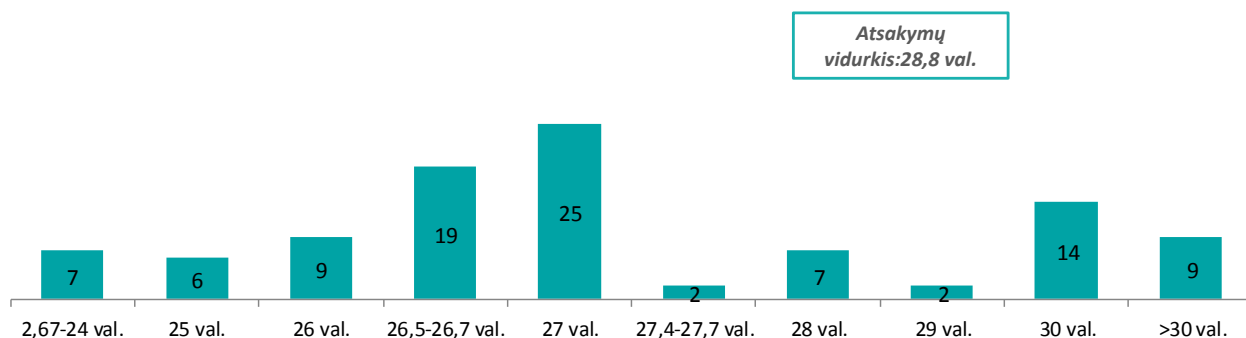
Žinantys, kas yra ECTS kreditas, dažniau teigė kolegijų dėstytojai, moterys bei vyresnio amžiaus (virš 50 m.) respondentai.

2.3.6 paveikslas. ECTS kredito žinomumas (%) N=153

Dažniausiai manoma, kad vienas ECTS kreditas yra 27 val. (25 proc.). Dar 19 proc. nurodė 26,5-26,7 valandų trukmę (2.3.7 paveikslas).

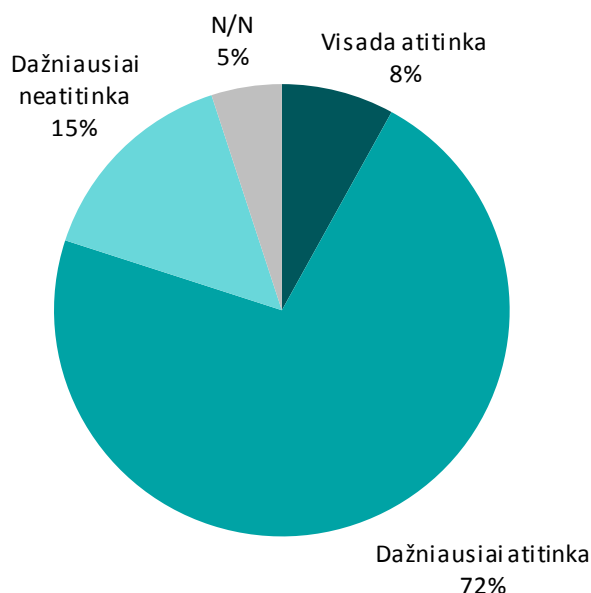
Statistiškai reikšmingų skirtumų, vertinant respondentų socialines-demografines charakteristikas, nėra.

2.3.7 paveikslas. Nuomonė dėl ECTS kredito dydžio (%) N=145 (į klausimą atsakinėja tik nurodžiusieji, jog žino, kas yra ECTS kreditas)

8 proc. tyrimo dalyvių teigimu, visoms mokymo veikloms numatytas darbo krūvis visada atitinka specialybės studijų dalykų kreditų skaičių. 72 proc. teigė, kad dažniausiai atitinka. 15 proc. nuomone – dažniausiai neatitinka (2.3.8 paveikslas).

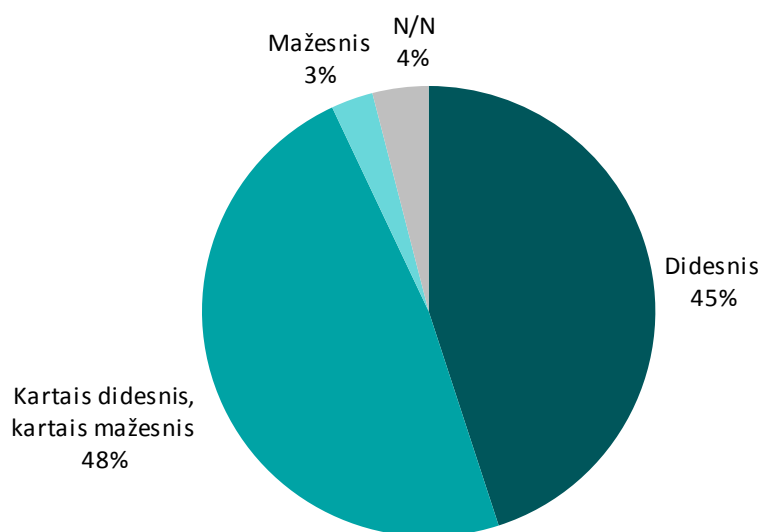
Kolegijų dėstytojai dažniau laikosi nuomonės, kad mokymosi veikloms numatytas darbo krūvis atitinka specialybės studijų kreditų skaičių.

2.3.8 paveikslas. Nuomonė dėl mokymosi veikloms numatyto darbo krūvio atitikimo dalykų kreditų skaičiui (%) N=145 (į klausimą atsakinėja tik nurodžiusieji, jog žino, kas yra ECTS kreditas)

Tuomet, kai neatitinka, realus darbo krūvis paprastai yra didesnis (45 proc.) nei nurodoma dalyko apraše. 48 proc. teigimu, jis būna kartais didesnis, kartais mažesnis. 3 proc. nuomone – mažesnis (2.3.9 paveikslas).

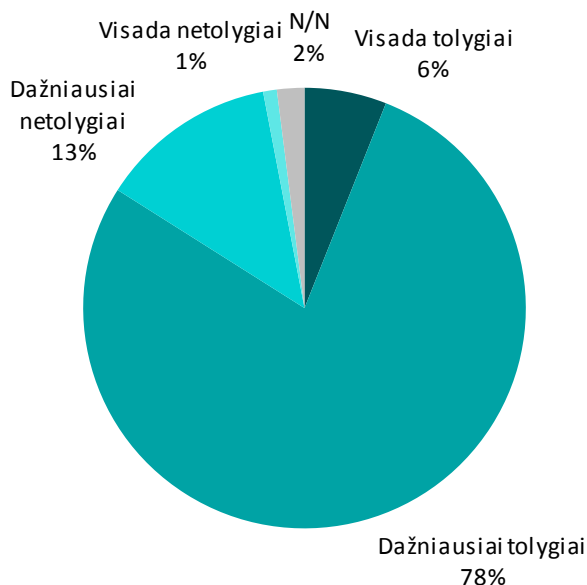
Statistiškai reikšmingų skirtumų, vertinant respondentų socialines-demografines charakteristikas, nėra.

2.3.9 paveikslas. Nuomonė dėl realaus darbo krūvio neatitikimo nurodytam dalyko apraše (%) N=29 (į klausimą atsakinėja tik nurodžiusieji, jog realus darbo krūvis neatitinka dalykų kreditų skaičių; statistiškai nereikšmingas respondentų skaičius)

6 proc. respondentai mano, kad specialybės dalykų studijose darbo krūvis semestro eigoje yra visada paskirstomas tolygiai. 78 proc. nuomone, dažniausiai tolygiai. 14 proc. teigimu, dažniausiai / visada netolygiai (2.3.10 paveikslas).

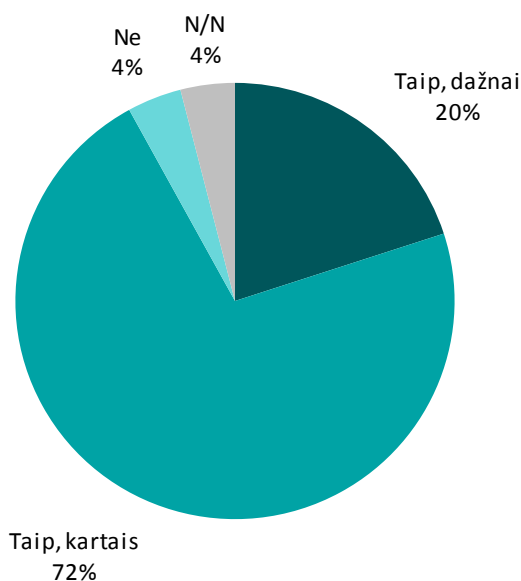
Statistiškai reikšmingų skirtumų, vertinant respondentų socialines-demografines charakteristikas, nėra.

2.3.10 paveikslas. Nuomonė dėl dalykų darbo krūvio paskirstymo semestro eigoje tolygumo (%) N=153

20 proc. dėstytojų manymu, studentams dažnai kyla sunkumų dėl netolygaus darbo krūvio pasiskirstymo. 72 proc. teigimu, sunkumų kyla kartais. 4 proc. (1 respondentas) mano, jog dėl netolygaus darbo krūvio pasiskirstymo studentams sunkumų nekyla (2.3.11 paveikslas).

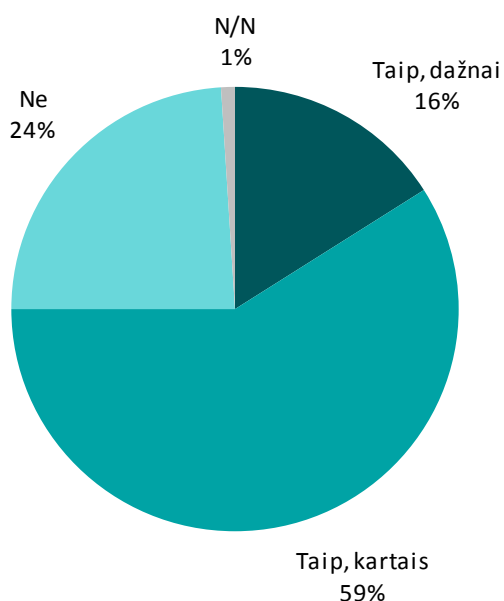
Statistiškai reikšmingų skirtumų, vertinant respondentų socialines-demografines charakteristikas, nėra.

2.3.11 paveikslas. Nuomonė dėl studentams kylančių sunkumų dėl netolygaus darbo krūvio paskirstymo (%) N=25 (į klausimą atsakinėja tik nurodžiusieji, jog darbo krūvis paskirstomas netolygiai; statistiškai nereikšmingas respondentų skaičius)

16 proc. dėstytojų teigė, kad jų dėstomuose specialybės dalykuose darbo krūvis yra dažnai koreguojamas, priklausomai nuo jį veikiančių aplinkybių. 59 proc. korekcijas atlieka kartais (2.3.12 paveikslas).

Kolegijų dėstytojai dažniau paminėjo, darbo krūvis yra koreguojamas dažnai; universitetų dėstytojai – kartais.

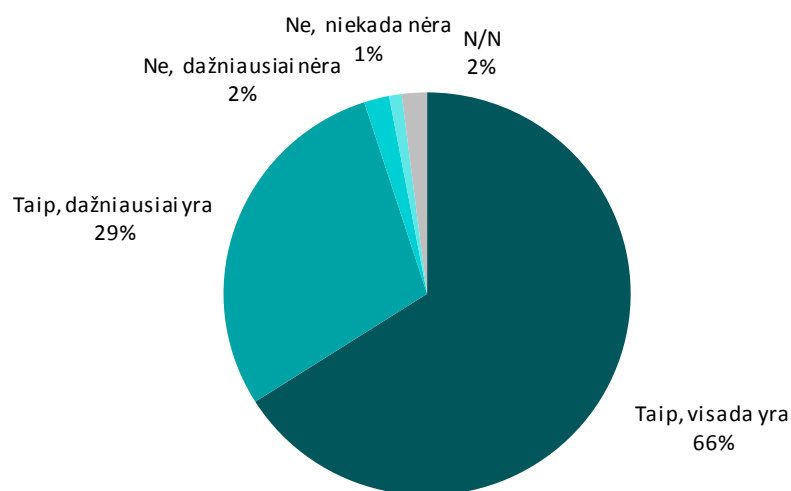

2.3.12 paveikslas. Darbo krūvio koregavimas, priklausomai nuo jį veikiančių aplinkybių (%) N=153

2.4. GRĮŽTAMASIS RYŠYS

Du trečdaliai (66 proc.) dėstytojų nurodė, kad specialybės studijų dalykuose visada yra numatyta galimybė studentams išsakyti savo nuomonę dėl dalyko tikslų, dėstymo ir vertinimo metodų. 29 proc. teigimu, tokia galimybė dažniausiai yra. 3 proc. teigė, kad tokios galimybės niekada ar dažniausiai nėra (2.4.1 paveikslas).

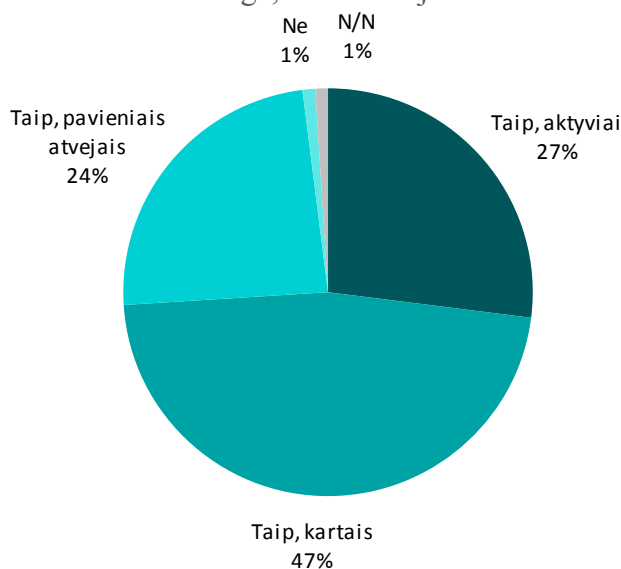
Statistiškai reikšmingų skirtumų, vertinant respondentų socialines-demografines charakteristikas, nėra.

2.4.1 paveikslas. Studentų galimybės išsakyti savo nuomonę dėl dalyko tikslų, dėstymo ir vertinimo metodų (%) N=153

27 proc. teigė, kad studentai aktyviai naudojami galimybe išreikšti savo nuomonę dėl dalyko tikslų, dėstymo ir vertinimo metodų. 47 proc. teigimu, šia galimybe studentai naudojami kartais. 24 proc. manymu – tik pavieniais atvejais (2.4.2 paveikslas).

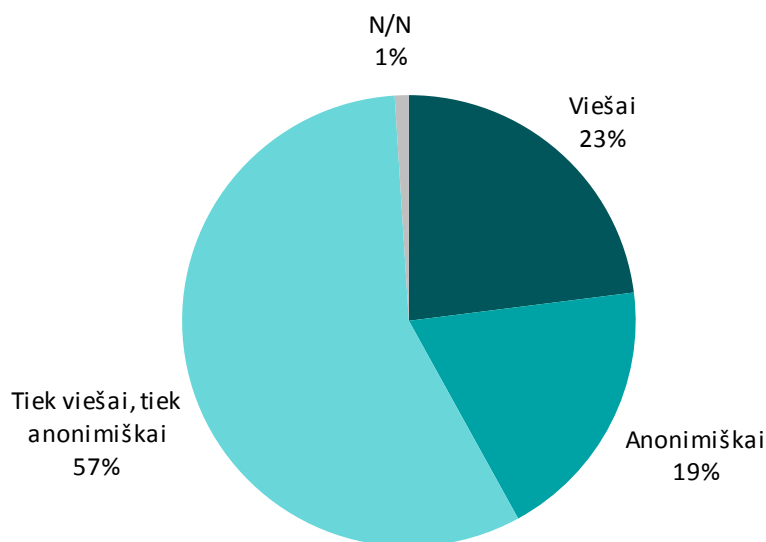
Kolegijų dėstytojai nurodė, kad studentai šia galimybe naudojami aktyviai; universitetų dėstytojai ir vyriausio amžiaus respondentai dažniau teigė, kad naudojami kartais.

2.4.2 paveikslas. Studentų naudojimas galimybe išsakyti savo nuomonę dėl dalyko tikslų, dėstymo ir vertinimo metodų (%) N=148 (į klausimą atsakinėja tik nurodžiusieji, jog studentams yra numatyta galimybė išsakyti savo nuomonę)

Dažniausiai studentų nuomonė išreiškiama tiek viešai, tiek anonimiškai (57 proc.). 23 proc. nuomonę išreiškia viešai. 19 proc. – anonimiškai (2.4.3 paveikslas).

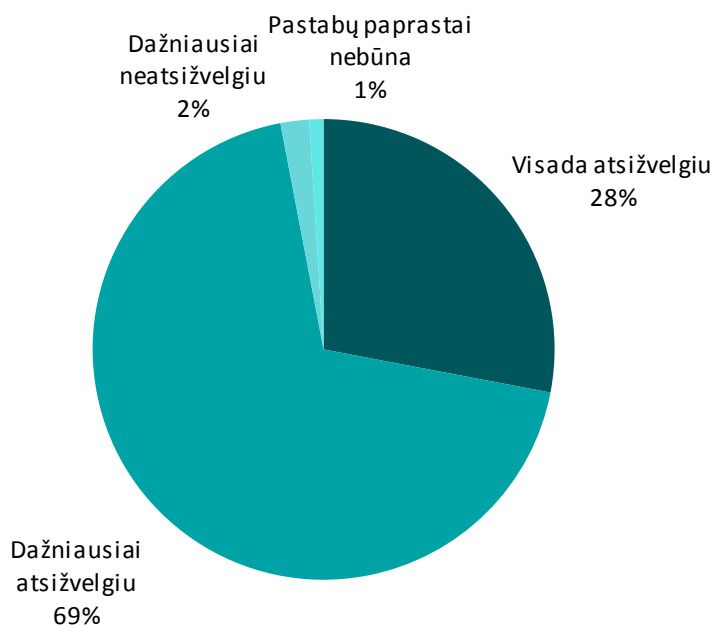
Universitetų dėstytojai dažniau teigė, kad studentai nuomonę išreiškia anonimiškai.

2.4.3 paveikslas. Studentų nuomonės išsakymo būdas (%) N=146 (į klausimą atsakinėja tik nurodžiusieji, jog studentai išsako nuomonę)

Dėstytojų teigimu, jie visada (28 proc.) ar dažniausiai (69 proc.) atsižvelgia į studentų išsakomas pastabas (2.4.4 paveikslas).

Kolegijų dėstytojai bei moterys dažniau teigė, kad į studentų išsakomas pastabas dėstomam dalykui atsižvelgia visada; universitetų dėstytojai ir vyrai – dažniausiai.

2.4.4 paveikslas. Studentų išsakomų pastabų paisymas (%) N=146 (į klausimą atsakinėja tik nurodžiusieji, jog studentai išsako nuomonę)

Vienas respondentas nurodė, kad į studentų nuomonę neatsižvelgia, jeigu tai yra tik vieno, o ne keleto studentų komentarai. Taip pat vienas apklaustasis nurodė, kad neatsižvelgia tuomet, kai tai yra pretenzijos dėl blogo įvertinimo. Vienas dėstytojas sprendimą neatsižvelgti į studentų nuomonę motyvavo tuo, kad dažniausiai tai – siekis lengvai „praslysti“ (2.4.1 lentelė).

Dėl kokių priežasčių neatsižvelgiate?	
Jei tai vieno, o ne keleto studentų komentarai	1 respondentas
Dažniausiai tai pretenzijos dėl blogo įvertinimo	1 respondentas
Dažniausiai tai siekis lengvai „praslysti“	1 respondentas

2.4.1 lentelė. Pasitenkinimas gaunamos informacijos kokybe (dažniai) N=3 (į klausimą atsakinėja tik nurodžiusieji, jog neatsižvelgia į studentų nuomonę; statistiškai nereikšmingas respondentų skaičius)

III. REZULTATŲ APIBENDRINIMAS

DALYKO TURINYS

45 proc. tyrime dalyvavusių dėstytojų teigė specialybės dalykų paskaitoms susiduriantys su kokių nors materialinių resursų stoka.

Dažniausiai susiduriama su techninių priemonių stoka (67 proc.). 20 proc. teigė pristingantys literatūros. 6 proc. – mokymosi patalpų.

Priskiriant ECTS kreditų skaičių dėstomiems dalykams dažniausiai atsižvelgiama į dėstomo dalyko svarbą studijų programos kontekste (56 proc.). 44 proc. nurodė kompetencijų ir studijų dalyko rezultatų svarbą. 43 proc. – kompetencijoms įsigyti ir / ar rezultatams pasiekti studentui reikalingą laiką. Toliau rikiuojasi tokie kriterijai, kaip paskaitų ir kitų auditorinių užsiėmimų skaičius per savaitę (28 proc.) ir medžiagos, su kuria reikia susipažinti dalyko kontekste, kiekis (26 proc.).

Trys ketvirtadaliai (74 proc.) respondentų teigė reguliariai keičiantys dėstomo dalyko turinį, priklausomai nuo naujausių srities pasiekimų, naujovių. 25 proc. tai daro kartais.

45 proc. apklaustųjų nurodė reguliariai keičiantys dėstomo dalyko turinį, priklausomai nuo darbo rinkos poreikių. 44 proc. tai daro kartais. 8 proc. teigė to nedarantys.

91 proc. tyrimo dalyvių teigė, kad jų dėstomiems specialybės studijų dalykams yra suformuluoti studijų dalyko rezultatai. Dar 5 proc. teigimu, studijų dalyko rezultatai yra suformuluoti tik kai kuriems dalykams.

Respondentų manymu, specialybės studijų dalykų turinyje numatomos užduotys yra tinkamos studijų dalyko rezultatams pasiekti (4,4 balo 5 balų skalėje). Taip pat vyrauja nuomone, kad specialybės studijų dalykų įvertinimo metodai yra tinkami mokymosi užduotims (4,4) bei dėstymo metodai yra tinkami studijų dalyko rezultatams pasiekti (4,4). Apklaustieji taip pat laikosi nuomonės, kad specialybės studijų dalykuose numatytos mokymosi užduočių įvertinimo proporcijos atitinka tų užduočių svarbą galutiniame įvertinime (4,3), o įvertinimo metodai yra tinkami kompetencijų įgijimo ar dalyko tikslų pasiekimo lygio įvertinimui (4,3).

18 proc. respondentų teigimu, visi / beveik visi studentai užbaigę jų dėstomą specialybės studijų dalyką pasiekia numatomus studijų dalyko rezultatus. 58 proc. nuomone, tai pavyksta padaryti daugiau nei pusei studentų. 17 proc. manymu – maždaug pusei. 5 proc. – mažiau nei pusei. 1 proc. respondentų teigimu, numatomus rezultatus pasiekia tik pavieniai studentai.

VERTINIMAS

29 proc. tyrime dalyvavusių dėstytojų teigia visuomet studijų dalyko tikslų nepasiekusiems studentams rašantys neigiamą įvertinimą. 38 proc. taip dar dažniausiai. 30 proc. – kartais.

Nerašyti neigiamo įvertinimo tokiais atvejais dažniausiai nusprendžiama norint suteikti galimybę studentui pasitaisyti (14 proc.). 10 proc. neigiamo vertinimo nerašo, kadangi studentas pasiekia minimalų lygį. 8 proc. nerašyti neigiamo pažymio apsisprendžia įvertinę visas studento pastangas.

Taip pat 8 proc. tokį sprendimą motyvuoja tuo, kad dėstytojų atlyginimai priklauso nuo studentų skaičiaus.

Visi tyrimo dalyviai teigė paaiškinantys studentams, už ką jie gavo vieną ar kitą įvertinimą: 46 proc. paaiškina visiems bendrai, 41 proc. – kiekvienam asmeniškai, 32 proc. paaiškina kai kuriems, kurie patys teiraujasi, 22 proc. paaiškina tiems, kuriems mano esant reikalinga (pvz., nestandartinius atvejus).

89 proc. respondentų teigimu, specialybės studijų dalykų vertinimo metodai studentams visuomet žinomi nuo pat kurso pradžios. Dar 10 proc. teigė, jog šie metodai dažniausiai žinomi nuo kurso pradžios.

Du trečdaliai (67 proc.) apklaustųjų nurodė, kad specialybės studijų dalykų metu reikiamos atlikti užduotys studentams būna žinomos nuo pat kurso pradžios. 26 proc. teigimu, šios užduotys dažniausiai žinomos nuo kurso pradžios.

Dauguma (58 proc.) dėstytojų teigė semestro eigoje keičiantys specialybės studijų dalykų reikalingas atlikti užduotis: 37 proc. tai daro susitarę su studentais, 20 proc. – kartais susitarę su studentais, kartais – ne, 1 proc. – dažniausiai nesusitarę su studentais.

Ketvirtadalis (24 proc.) respondentų nurodė keičiantys specialybės studijų dalykų vertinimo metodus semestro eigoje arba atsiskaitymo metu: 20 proc. tai daro tik susitarę su studentais, 4 proc. – kartais susitarę su studentais, kartais – ne.

DARBO KRŪVIS

Dauguma (70 proc.) dėstytojų teigė skaičiuojantys savo dalyke studentui tenkantį darbo krūvį: 22 proc. skaičiuoja kiekvienam naujai dėstomam dalykui, 40 proc. – kiekvieną kartą, kai tik įvyksta kokie nors pokyčiai dėstomo dalyko programoje, 8 proc. – yra skaičiavę išsamiai, o kitiems dalykams paskaičiuoja analogiškai.

Į studentų darbo laiko skaičiavimus dažniausiai įtraukiamas dalyko užduočių atlikimas (93 proc.). 88 proc. įtraukia ruošimasi atsiskaitymams. 84 proc. – paskaitas. Toliau rikiuojasi tokie elementai, kaip seminarai (71 proc.), ruošimasis seminarams (70 proc.), susipažinimas su dalyko literatūra (69 proc.), konsultacijos (68 proc.) ir ruošimasis paskaitoms (63 proc.).

Kiek laiko reikės studentui atlikti vieną ar kitą užduotį, dažniausiai nusprendžiama remiantis ankstesne patirtimi (44 proc.). 16 proc. teigimu, tai priklauso nuo užduoties sudėtingumo. 12 proc. nusprendžia konsultuodamiesi su studentais. 10 proc. vadovaujasi dalyko modulio aprašu. 8 proc. atlieka užduotį patys ir pagal tai nusprendžia, kiek laiko reikės studentui šiai užduočiai atlikti.

62 proc. dėstytojų teigimu, specialybės studijų dalykų aprašuose yra tiksliai nurodyta, kiek skiriama valandų vienai ar kitai užduočiai atlikti. Dar 24 proc. teigė, jog toks laikas yra nurodytas, tačiau jis dažnai neatitinka realaus užduoties atlikimo laiko.

11 proc. respondentų visada klausia studentų, kiek laiko jiems realiai užima atlikti vieną ar kitą užduotį. 42 proc. paklausia dažniausiai. 35 proc. – kartais.

69 proc. apklaustųjų teigė žinantys, kas yra ECTS kreditas. Dar 26 proc. mano, jog žino.

Dažniausiai manoma, kad vienas ECTS kreditas yra 27 val. (25 proc.). Dar 19 proc. nurodė 26,5-26,7 valandų trukmę.

8 proc. tyrimo dalyvių teigimu, visoms mokymo veikloms numatytas darbo krūvis visada atitinka specialybės studijų dalykų kreditų skaičių. 72 proc. teigė, kad dažniausiai atitinka. 15 proc. nuomone – dažniausiai neatitinka.

Tuomet, kai neatitinka, realus darbo krūvis paprastai yra didesnis (45 proc.) nei nurodoma dalyko apraše. 48 proc. teigimu, jis būna kartais didesnis, kartais mažesnis. 3 proc. nuomone – mažesnis.

6 proc. respondentai mano, kad specialybės dalykų studijose darbo krūvis semestro eigoje yra visada paskirstomas tolygiai. 78 proc. nuomone, dažniausiai tolygiai. 14 proc. teigimu, dažniausiai / visada netolygiai.

20 proc. dėstytojų manymu, studentams dažnai kyla sunkumų dėl netolygaus darbo krūvio pasiskirstymo. 72 proc. teigimu, sunkumų kyla kartais.

16 proc. dėstytojų teigė, kad jų dėstomuose specialybės dalykuose darbo krūvis yra dažnai koreguojamas, priklausomai nuo jų veikiančių aplinkybių. 59 proc. korekcijas atlieka kartais.

GRĮŽTAMASIS RYŠYS

Du trečdaliai (66 proc.) dėstytojų nurodė, kad specialybės studijų dalykuose visada yra numatyta galimybė studentams išsakyti savo nuomonę dėl dalyko tikslų, dėstymo ir vertinimo metodų. 29 proc. teigimu, tokia galimybė dažniausiai yra. 3 proc. teigė, kad tokios galimybės niekada ar dažniausiai nėra.

27 proc. teigė, kad studentai aktyviai naudojami galimybe išreikšti savo nuomonę dėl dalyko tikslų, dėstymo ir vertinimo metodų. 47 proc. teigimu, šia galimybe studentai naudojami kartais. 24 proc. manymu – tik pavieniais atvejais.

Dažniausiai studentų nuomonė išreiškiama tiek viešai, tiek anonimiškai (57 proc.). 23 proc. nuomonę išreiškia viešai. 19 proc. – anonimiškai.

Dėstytojų teigimu, jie visada (28 proc.) ar dažniausiai (69 proc.) atsižvelgia į studentų išsakomas pastabas.